

[Henrik Dam Kristensen]

terne. For nylig kom betænkningen så. Betænkningen er på mange måder et udmærket materiale, der dels afdækker en række problemer og giver oplysninger om faktiske forhold, dels afliver myterne om alt for restriktiv lovgivning.

Udvalget er kommet med en række forslag. Nogle drejer sig om at ændre lovgivningen, andre er anbefalinger af en ændret praksis, og andre igen er en præcisering af muligheder, som allerede eksisterer, og som med fordel kan anvendes.

Landdistrikterne har problemer, ja. Der er desværre i de sidste 10 år ført en politik af den forrige regering, der på en række områder direkte har været negativ for landdistrikterne. Vi hørte før hr. Anders Mølgaard omtale en række trusler – sådan forstod jeg det – imod landdistrikterne.

Jeg synes, det er værd at mærke sig, at en række af de omtalte forhold rent faktisk stammer fra rygter og konkrete initiativer fra den forrige regerings side. Det drejer sig eksempelvis om grønne afgifter i forbindelse med vand og benzin. Det gælder de problemer, som også hr. Anders Mølgaard rigtigt påpegede: posthuse, apoteker osv. Det drejer sig om, at den forrige regering har forringet elevtransportmulighederne væsentligt.

I det hele taget kan man konstatere, at der på en række områder har været særdeles negative tiltag for landdistrikterne. Det værste har måske været jagten på forringelse af offentlige servicetilbud, som har været særdeles markant. Hvis alle den forrige regerings forslag på dette område var gået igennem, havde situationen for landdistrikterne været endnu dårligere. Men desværre har vi også kunnet konstatere, at der er eksempler på, at tiltag i retning af forringelse af servicevilkårene har været båret frem af lokale politikere i landdistrikterne. Vi har mange eksempler på, at Venstrepolitikere er gået forrest i den sag.

Det, jeg har sagt her, betyder ikke, at vi i Socialdemokratiet med den positive indgangsvinkel, som statsministeren netop har anlagt, ikke ønsker at bruge dagen til også at være visionære på landdistrikternes område. Danmark er et gammelt landbrugssamfund. Langt inde i dette århundrede var landdistrikterne kulturelt og beskæftigelsesmæssigt dynamiske i det danske samfund. Med industrialiserin-

gen har dette billede ændret sig: Karlene og pigerne søgte ind til byerne med disses mange nye arbejdspladser. I dag bor ca. 20 pct. af befolkningen eller godt en million mennesker i landdistrikterne eller i de mindre landsbyer.

Landbruget har været og er stadig en væsentlig beskæftigelsesfaktor i landdistrikterne. Udviklingen i de senere år har ført til, at stadig færre brug producerer mere. Landbruget står over for en række udfordringer i den kommende tid: gældsproblemer, EF-reform, GATT-forlig m.v., men jeg synes, det er værd at bemærke, at der også er en række muligheder for dansk landbrug i de kommende år. En fortsat høj standard i fødevarerproduktionen og i forarbejdningen af denne vil forhåbentlig betyde, at vi kan fastholde en stor eksport af fødevarer og dermed en relativt høj beskæftigelse i og vailutaindtjening fra erhvervet.

Regeringen har i regeringsgrundlaget tilkendegivet, at der vil blive taget initiativer over for særlig gældstyngede landmænd og fiskere, ligesom vi har givet positive meldinger med hensyn til de internationale forhold, som har så stor betydning for danske bønder, og vi har iværksat en forsøgs- og forskningsindsats i non-food-produkter.

Jeg er overbevist om, at i utraditionel udnyttelse af traditionelle landbrugsprodukter ligger der en række muligheder. EF's landbrugsreform giver mulighed for at dyrke non-food-produkter på braklagte arealer. En kombination af dette og en tankegang om, at vi skal have en miljørigtig udvikling, vil kunne betyde, at der inden for non-food-området er spændende udviklingsmuligheder, som også kan få økonomiske og beskæftigelsesmæssige betydninger for dansk landbrug.

Betænkningen påpeger ganske rigtigt, at der ikke kun må sættes på landbrug i forbindelse med en fornuftig udvikling af landdistrikterne, men at det er særdeles vigtigt, at der også sættes på andre erhverv. Vi kan og skal ikke tvinge virksomheder til at flytte ud på de mange ubebyggede håndværks- og industrigrunde, der findes overalt, men landkommunerne bør interessere sig for den mulighed, der findes for, at kommuners og amters deltagelse i erhvervsudviklingen også bliver udnyttet. Den nye lovgivning giver på det område en række muligheder til fremme af etablering og udvikling af virksomheder. Ligesom i det øvrige Danmark